

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 22 juni 2016
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 14.30 – 16.05 uur

Aanwezig: de heer **B.N. Benjamins (voorzitter, D66)**, de dames L.R. van Gijlswijk (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), E. Akkerman (VVD), S.A. Koebrugge (VVD), J. van Deelen (Student en Stad), de heren J.H. Luhoff (D66), B. de Greef (SP), D.J. van der Meide (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), R. Bolle (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), T. van Zoelen (Partij voor de Dieren), T.P. Vermuë (100% Groningen)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: de heer P.E.J. den Oudsten (burgemeester) *tot B*, R. van der Schaaf (PvdA) *tot A2*, T. Schroor (D66)

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 14.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Verzoekt straks te reageren op het voorstel van D66 de kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement te agenderen voor de raad van 29 juni 2016 in plaats van 6 juli 2016.

Burgemeester Den Oudsten:

- Kondigt aan dat vanaf komend jaar regels van NOC/NSF worden toegepast om het vechtsportgala schoon te houden van ongewenste doelgroepen. Dit gebeurde in overleg met de organisatoren en Martiniplaza.
- Verbaasde zich aanvankelijk over de juridische stappen van Proud. Het bleek dat de gepubliceerde regels een oude tekst bevatten over registratie, die niet van toepassing is. Dit is rechtgezet.

A.2. Conformstukken

A.2.a. AZC Energieweg 10 (raadsvoorstel 16 juni 2016, incl. wensen en bedenkingen procedure)

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Complimenteert het college met het plan en met het koppelen van korte en lange termijn.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 29 juni 2016.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2016 (raadsvoorstel 25 mei 2016)

Dhr. Luhoff (D66):

- Gaat akkoord met het afschaffen van de Monte Carlomethode en de vierjaarlijkse stresstest.
- Oppert de stresstest aan het eind van een bestuursperiode te houden, zodat de nieuwe raad er zijn voordeel mee kan doen.
- Ziet het weerstandsvermogen als een manier om risico's in te schatten en op te vangen zonder in te hoeven grijpen in de lopende begroting. Verhoging van ozb en het inzetten van intensiveringsmiddelen zijn wel ingrepen.
- Vindt dat gezien de problemen taakstellingen in te vullen en andere kengetallen financiële flexibiliteit noodzakelijk. Is het wel verstandig deze te verkleinen?
- Wijst erop dat de afboekingen op Meerstad niet alleen uit reserveringen konden en deels zijn opgevangen door lastenverhoging en het interen op ambities. Bij dergelijke problemen moet de gemeente hoe dan ook oplossingen vinden.
- Vraagt wat sinds de vorige nota (2011) veranderd is om deze posten nu wel op te voeren.
- Agendeert dit raadsvoorstel graag voor het Voorjaarsdebat net als in 2011, omdat het Voorjaarsdebat meer algemeen politieke beschouwingen zijn en omdat deze nota invloed kan hebben op de cijfers.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Kan zich vinden in het schrappen van de Monte Carlomethode.
- Onderstreept het grote belang van integraal organisatiebreed risicomanagement. Hier staat of valt het weerstandsvermogen mee.
- Vindt het een merkwaardige redenering dat risico's genomen kunnen worden en de Stadjeer mogelijk mag betalen via de ozb, omdat Groningen niet meer het duurst is.
- Ziet het weerstandsvermogen als een middel om risico's af te dekken, niet als een doel op zich. Het is niet verstandig de regels op te rekken om de 1,0 te halen.
- Is tegen het meerekenen van toekomstige ozb-verhoging en intensiveringsmiddelen.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Heeft geen bezwaar tegen het voorstel en hecht eraan soms ruimte te nemen voor beleid en ambities.
- Wijst erop dat andere gemeenten de voorgestelde methoden ook toepassen.
- Wil niet onnodig de ozb verhogen, maar staat niet afwijzend tegenover het principe.
- Vindt een typering van matig niet passen bij een weerstandsvermogen van 1,0.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Kan zich goed vinden in de rationele afwegingen van het college.
- Herinnert dat bij het diepste dal het weerstandsvermogen niet volledig is opgemaakt.
- Wijst erop dat de voorgestelde middelen niet als eerste aangesproken worden.
- Vindt het weinig uitmaken of de maatregelen in het weerstandsvermogen genoemd worden of na het opmaken van het weerstandsvermogen alsnog overwogen en doorgevoerd worden als de problemen groot zijn.
- Vertrouwt erop dat er alles aan gedaan wordt om dergelijke situaties te voorkomen.

Dhr. Bolle (CDA):

- Vraagt of de helft van de vrije beleidsruimte een arbitrair deel is.
- Wil weten waarom het nodig is vrije beleidsruimte en eventuele ozb-verhoging toe te voegen.
- Hoort graag of de effecten van de nieuwe rekenwijze zijn doorgerekend.
- Gaat ervan uit dat het voorstel niet is ozb te verhogen om meer risico te kunnen nemen, maar dat een ozb-verhoging alleen overwogen wordt wanneer risico's zich voordoen. In dat geval moeten alle maatregelen bekeken worden, ook bezuinigingen.
- Vraagt of 5% een maximum is voor de verhoging.
- Vindt het goed vast te houden aan de typering voor weerstandsratio's.
- Noemt het per project bekijken van de impact op het weerstandsvermogen een stap in de goede richting.

Dhr. Vermuë (100% Groningen):

- Stelt dat Groningen in absolute zin niet de hoogste ozb heeft, maar vanwege de lage inkomens relatief gezien wel.
- Is voor een weerstandsratio van 1,0, maar niet voor het meerekenen van toekomstige ozb-verhoging. Het college kan dan zelf beslissen wanneer dit nodig is, de raad moet controle houden.
- Vindt het een schijnvertoning het mee te rekenen wanneer de raad er alsnog over moet besluiten.
- Leest dat andere gemeenten met 37% verhoging rekenen en het college met 5%. Dat andere gemeenten asociaal zijn is geen reden om het een beetje te zijn.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Vraagt zich af waarom het toevoegen van onbenutte belastingcapaciteit en beleidsruimte nodig is.
- Vindt het verhogen van de ozb geen wenselijke optie in moeilijke tijden. De ozb is al hoog.
- Ziet bij problemen niet graag het weerstandsvermogen omlaag gaan en de ozb omhoog.
- Vraagt waarom het college ervoor kiest de ozb-verhoging boven het aanspreken van stille reserves te plaatsen in de volgorde.
- Vindt dat het weerstandsvermogen moet bestaan uit echt risicodekkende middelen.
- Kan zich vinden in het bespreken van het voorstel op 29 juni 2016.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Hecht veel waarde aan het streven naar een weerstandsvermogen van 1,0.
- Sluit aan bij de gestelde vragen.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Is nog niet uit over de ozb-verhoging, maar vindt in principe dat gerekend moet worden met geld dat nu in de boeken staat.

- Ondersteunt het pleidooi van de ChristenUnie voor goed risicomanagement.
- Vindt het zorgelijk dat in het sociaal domein nog niet alle risico's in beeld zijn.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is groot voorstander van saai en sober bankieren.
- Vraagt zich af of het voorstel de financiële degelijkheid niet verder aantast en technisch mogelijkheden creëert om meer risico's te nemen.
- Sluit aan bij de vraag waarom voor deze oplossingen gekozen is.
- Kan zich net als de ChristenUnie niet vinden in de redenering bij de ozb-verhoging.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Leest in de Voorjaarsbrief dat waarschijnlijk het weerstandsvermogen aangesproken moet worden om de Begroting 2017 sluitend te krijgen. Daar komt de meicirculaire bij. Zijn deze maatregelen bedoeld om dat te voorkomen?
- Wil weten of er meer mogelijkheden zijn dan deze boekhoudkundige oplossing.
- Oppert te streven naar een lager weerstandsratio, bijvoorbeeld 0,75. Is dat realistisch? De waarderingstabel is aan te passen.

Wethouder Schroor:

- Benadrukt dat het gaat om theoretische ruimte in het geval dat risico's zich grootschalig gelijktijdig voordoen en acuut ondervangen moeten worden.
- Besprak meerdere opties, waarvan vele afvielen behalve deze twee.
- Bestrijdt spookverhalen alsof het college de ozb zou verhogen of dat in de toekomst eigenstandig zou kunnen doen. De raad gaat daar altijd over.
- Plaatst verkoop van Enexis-aandelen onder aan de mogelijkheden, omdat dit niet acuut geregeld is. De wil om te verkopen is er. Enexis overweegt zelf in te kopen, dit proces moet afgewacht worden.
- Zal bij grote financiële problemen eerst de AER aanspreken en andere reserves om vervolgens te kijken naar vaste activa als de kunstcollectie. Ook volgen voorstellen om te bezuinigen. Een laatste redmiddel is lastenverhoging. Hierover zal dan een ingewikkeld debat volgen.
- Vindt het gerechtvaardigd de helft van de intensiveringsmiddelen mee te rekenen, omdat het realistisch is deze binnen twee jaar te stoppen.
- Kiest voor het rekenen met een acceptabele 5% ozb in de bandbreedte van 0-31%. Wanneer de stress hoog genoeg is, dan zal een dergelijk voorstel altijd ter tafel komen, altijd in een raadsvoorstel.
- Is bereid in de begroting het weerstandsvermogen te specificeren in vaste activa, stille activa, dit soort activa en out-of-pocket cash met percentages en rangordes.
- Stelt de wedervraag waarom deze twee posten niet opgenomen zouden worden in het weerstandsvermogen. Het is beleidsarme theoretische ruimte waar de raad hoe dan ook over zou debatteren bij grote problemen.
- Legt uit dat 80% van het weerstandsvermogen geen feitelijke middelen betreft, alleen de AER. De Enexis-aandelen komen ook niet uit de lopende begroting.
- Antwoordt dat het weerstandsvermogen daalt van 0,9 en 0,91 naar 0,8 en 0,81 (p.20) wanneer deze maatregelen niet genomen worden. Het moet nog blijken hoe niet behaalde bezuinigingen verwerkt worden, maar het gaat dus om 10%. De ambitie is door te groeien naar 1,0.
- Benadrukt dat deze maatregelen het niet mogelijk maken meer ambities te realiseren. Het weerstandsvermogen is nog niet aangevuld tot 1,0 en het betreft theoretische ruimte. Het betreft juist een beleidsarm neutraal voorstel.
- Laat een andere waardering van normen aan de raad. Het college vindt 1,0 pas voldoende.
- Staat open voor suggesties voor andere maatregelen.
- Levert voor bespreking in de raad een overzicht van overwogen opties met argumenten waarom deze zijn afgewezen.
- Antwoordt dat het college en de concerncontroller anders zijn dan vijf jaar geleden en dat zij relaxter aankijken tegen het weerstandsvermogen zonder de financiële degelijkheid geweld aan te doen.

De voorzitter:

- Peilt de commissie en concludeert dat het raadsvoorstel in de raad van 6 juli 2016 bediscussieerd zal worden, ook omdat er dan meer tijd is voor bestudering van het lijstje en bespreking in de raad.

Het raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 6 juli 2016.

B.2. Voorjaarsnota 2016 (collegebrief 25 mei 2016) +

**Financieel meerjarenbeeld 2017-2020 (raadsvoorstel 25 mei 2016) +
Voortgangsrapportage 2016-I en Sleutelrapportage januari - maart 2016
(collegebrief 25 mei 2016) +
Voortgang openstaande moties in aanloop naar het Voorjaarsdebat 2016 (25 mei 2016)**

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Leest gelukkig veel zaken die goed gaan.
- Ziet graag meer informatie en communicatie over de invulling van het Forum, zoals dat wel over de bouwwerkzaamheden gebeurt.
- Kondigt een motie aan met de PvdA om breder vervolg te geven aan omzetting in 30k-straten.
- Kondigt een motie aan met de SP over milieustraten.
- Vindt dat armoedebeleid onvoldoende aandacht krijgt. Armoede wordt tweemaal genoemd, waaronder het afbouwen van Campusdiep.
- Maakt zich ook zorgen over beschermd wonen.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Ziet behoorlijk wat knelpunten in de voortgangsrapportage, met name bij schuldhulpverlening waar gebruik van producten toeneemt.
- Vraagt of het college de verzoeken om formatie-uitbreiding van schuldhulpverlening en Economische Zaken overneemt. Wachten tot de begroting zou de wachtlijsten doen oplopen. Bij Eurocoach staan al twintig jongeren in de wacht.
- Denkt dat het moeilijk wordt de bezuinigingen te realiseren. Het college wil nog steeds de organisatie laten krimpen en misschien het weerstandsvermogen aanspreken. Zo makkelijk valt niet meer te snijden in de organisatie.
- Is voor een sluitende begroting, maar ziet het somber in.
- Verifieert of de meicirculaire het meerjarenbeeld van 427.000 euro overschot verlaagt tot een tekort van 2,8 miljoen euro.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Vraagt het college de betekenis van de meicirculaire nader te duiden.
- Sluit deels aan bij de vragen van de SP.
- Ziet graag meer ambitie op het gebied van duurzaamheid, bijvoorbeeld om sportvelden zuiniger te maken en energieneutrale doelstellingen te halen bij het vervangen van openbare verlichting.
- Vult aan dat bij het inboeken van de verplichte energiebelasting op sportvelden voor vier jaar eenzelfde bedrag in staat geboekt. Zuiniger doen bespaart geld en uitstoot.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt het aansprekend dat WIJ-teams het dorp terug gaan brengen in de stad.
- Vraagt zich af of mensen gezien de toenemende individualisering wel in staat zijn om meer te doen voor hun omgeving en komt met een motie hierover.
- Wil weten of kleiner groeien verdere inkrimping van de organisatie uitsluit.
- Wacht voorstellen over outsourcing van ICT af, maar is nog niet overtuigd van de besparingen.
- Is bezorgd over de grote risico's bij de Wmo-reserve.
- Is blij met het Noordelijk Belastingkantoor en de besparing van 1,7 miljoen euro.
- Sluit aan bij de SP wat betreft schuldhulpverlening.
- Constateert dat hogeropgeleiden makkelijker aan werk komen, vaak overgekwalificeerd. De twee gezichten van de stad lijken eerder verder van elkaar af te drijven dan naar elkaar toe te groeien.

Dhr. Bolle (CDA):

- Vindt het dringend worden meer te doen aan vervanging en incidenteel groot onderhoud, waarvoor in 2018 geen middelen meer zijn en in 2019 en 2020 een tekort van 12 miljoen euro. Is er een plan?
- Vraagt waarom de baten van het efficiëntere Noordelijk Belastingkantoor niet geheel terugvloeien naar de belastingbetaler.
- Sluit aan bij de SP wat betreft schuldhulpverlening.
- Mist ook ambitie wat betreft de vervelend getypeerde twee gezichten van de stad.
- Telt de zes ton uit het rekeningresultaat voor WIJ-teams op bij het verwachte nadeel van acht ton tot 1,4 miljoen tekort. Wanneer staat de organisatie en kan kloppend begroot worden?

Mw. Koebrugge (VVD):

- Roept op naast de fietser de automobilist niet te vergeten. Veel mensen maken graag gebruik van de auto en willen deze ook kwijt kunnen in de stad.

- Vindt het mooi dat Groningen vooroploopt met het zelf doorgeven van data voor de WOZ-waarde en hoopt dat geleerd wordt van gemeenten in Twente die nog verder zijn.
- Verifieert of bij het Noordelijk Belastingkantoor 750.000 euro nodig is voor de bezuiniging.

Mw. Akkerman (VVD):

- Vraagt of er al zicht is op het oplossen van het verwachte tekort van 2,3 miljoen euro.
- Roept op een aandachtsfunctionaris kindermishandeling aan te stellen in het onderwijs, zoals bij het UMCG al gebeurde.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Heeft de indruk dat voor dier en milieu stappen voorwaarts (geothermie, busvrije stad) en terug (Forum, Zuidelijke Ringweg) worden gezet.
- Juicht de Fietsstad toe, maar bepleit uit te gaan van groen en bomenkap te minimaliseren.
- Sluit aan bij GroenLinks dat de duurzame doelstellingen ambitieuzer mogen.
- Vraagt aandacht voor overgekwalificeerd personeel, werkloosheid en schuldhulpverlening.
- Ziet dat nog veel te doen is in het sociaal domein, zoals het opzetten van vijf WIJ-teams.
- Is blij dat meer inzicht ontstaat in georganiseerde misdaad.
- Ziet de woningmarkt aantrekken en pleit voor sociale huurwoningen en herbestemming.
- Looft het dalend energieverbruik van huishoudens en de professionalisering van Groningen Energieneutraal 2035.
- Denkt dat meer resultaten mogelijk zijn door bewustwording van plantaardige duurzame voeding en eerlijke kleding te promoten.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Vindt het goed te lezen dat de woningvoorraad voor jongeren toeneemt. De studentenpopulatie blijft groeien en afgelopen jaar kwamen 2300 studenten niet naar Groningen.
- Stelt dat Groningen een stad is voor iedereen, waar mensen samenleven en elkaar helpen. De WIJS-projecten zijn een mooi voorbeeld. Iedereen is welkom, welke taal je ook spreekt.
- Vindt de aanpak jeugdwerkloosheid nog tekortschieten. Traineeships zijn geen echte banen. Het aantal nieuwe jonge ambtenaren blijft landelijk achter en loopt zelfs terug. Gelukkig heeft Groningen wel het Generatiepact.
- Hoopt dat veiligheid nader wordt uitgewerkt en dat de gekozen aanpak vruchten af zal werpen.

Dhr. Luhoff (D66):

- Ziet dat de rek uit de organisatie is, terwijl er nog taakstellingen resteren. Hoe verhouden verzoeken om uitbreiding van capaciteit zich tot deze taakstellingen?
- Complimenteert het bureau Onderzoek & Statistiek met de geweldige presentatie van cijfers.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Vindt de vele ambities uit de Voorjaarsbrief niet helemaal stroken met de praktijk van de voortgangsrapportage. Participatiebanen blijven achter en EZ is onderbezet.
- Vraagt aandacht voor oudere werkzoekenden, die moeilijk aan het werk komen maar veel kennis en ervaring hebben.
- Sluit aan bij ChristenUnie wat betreft de milieustraten.
- Vraagt aandacht voor betaalbare huisvesting van gezinnen en starters om hen te behouden.

Dhr. Vermuë (100% Groningen):

- Wijst op een enquête in de LGBT-gemeenschap, waaruit blijkt dat 29% slachtoffer is van een geweldsdelict en 0% aangifte deed.
- Vraagt zich af of het wel terecht is dat het college dalende aangiftecijfers als belangrijkste indicatie gebruikt. Strookt dit wel met de werkelijkheid en de beleving?

Wethouder Schroor:

- Brengt het verzoek over nadere invulling van het Forum over aan wethouder De Rook en wijst op een uitgebreide sessie binnenkort vlak na de zomer over onder meer de herijkte exploitatie.
- Merkt op dat het Forum anderhalve verdieping per maand groeit en inderdaad meer tekst zal vergen.
- Vindt dat het college wel vol inzet op het bij elkaar brengen van de twee gezichten van de stad.
- Wijst op het creatief activeren van het harde bestand middels vrijwilligers-, betaald en p-werk. Iedere burger krijgt zo een eerlijke kans, maar moet ook zelf energie en initiatief tonen.
- Ziet in Stadadviseert, gebieds- en WIJ-teams verbindingen tot stand komen kansen in de directe omgeving te benutten.
- Legt uit dat Campusdiep zelf heeft aangegeven af te willen bouwen om jongeren meer ambulante

- dienstverlening aan te bieden en stelde een overbruggingsbudget beschikbaar.
- Verbaast zich dat het toch niet de bedoeling zou zijn en gaat met Kopland in gesprek.
 - Wacht op gegevens van de SVB, zorgverzekeraars en -partijen wat betreft de verzilverde pgb's om die te vergelijken met de verwachtingen wat betreft beschermd wonen.
 - Weet niet of maatregelen nodig zijn, dat risico's blijven of wegvallen. Dit moet voor de begroting duidelijk worden.
 - Stelt bij de knelpuntenlijst voor de extra formatie voor schuldhulpverlening te honoreren. Het college kan schuiven binnen budgetten, maar wil geen onrechtmatige uitgaven doen en moet formeel tot de begroting wachten. Een motie zou handelingsperspectief bieden.
 - Ziet in de meicirculaire naast twee kleine negatieve posten en een positieve twee grote tegenvallers van 1 miljoen euro en 2,9 miljoen euro. De belangrijkste verklaring is de lagere uitgaven op de rijksbegroting, niet specifieke bezuinigingen op een domein.
 - Verwacht in de septembercirculaire een definitiever beeld. Justitie telt positief mee in het Gemeentefonds, of er nog minnen komen valt nu niet te zeggen.
 - Beamt de rekensom van de SP over de meicirculaire.
 - Neemt de suggestie over het inboeken van energiebelasting op sportvelden mee en komt erop terug.
 - Negeert het knelpunt van grootonderhoud niet en deelt de noodzaak dit bij de begroting op te lossen.
 - Ziet de bezuinigingen op de organisatie goed lopen wat betreft uitstroom.
 - Legt uit dat de punten die eventueel ten laste van het weerstandsvermogen zouden komen te maken hebben met uitgestelde ingeboekte inkomsten van outsourcing ICT en het Noordelijk Belastingkantoor. De bezuinigingen worden niet in het boekjaar gehaald.
 - Komt deze zomer met een voorstel voor outsourcing ICT.
 - Had gisteren een bijna finale bespreking over het Noordelijk Belastingkantoor.
 - Licht toe dat het gemeentelijk aandeel 900.000 euro is, waarvan 150.000 euro weglegt.
 - Vraagt in de brief een keus of het volledig gecompenseerd moet worden door tarieven te verhogen en het nominaal op nul te houden, of het voor de helft moet gebeuren, of dat het voordeel volledig bij de burger terechtkomt. Dergelijke weglekeffecten spelen op meer dossiers.
 - Kan zich voorstellen dat de collegebrief over het Noordelijk Belastingkantoor aanleiding voor deze discussie is. Het betreft een collegebevoegdheid.
 - Raadt Student en Stad aan specifiek aan te geven waar extra vacatureruimte voor jongeren gecreëerd zou moeten worden inclusief een dekkingsvoorstel.
 - Verwijst naar zijn warme pleidooi voor aandacht voor oudere werkzoekenden bij de jaarrekening.

De voorzitter:

- Zocht na dat het Noordelijk Belastingkantoor de vorm van een raadsvoorstel heeft gekregen.
- Sluit de vergadering onder dankzegging om 16.05 uur.